

Ga 5,13-23: *Vy jste byli povoláni ke svobodě, bratři. Jen nemějte svobodu za příležitost k prosazování sebe, ale služte v lásce jedni druhým. Vždyť celý zákon je shrnut v jednom slově: Milovati budeš bližního svého jako sebe samého! Jestliže však jeden druhého koušete a požíráte, dejte si pozor, abyste se navzájem nezahubili. Chci říci: Žijte z moci Božího Ducha, a nepodlehnete tomu, k čemu vás táhne vaše přirozenost. Touhy lidské přirozenosti směřují proti Duchu Božímu, a Boží Duch proti nim. Jde tu o naprostý protiklad, takže děláte to, co dělat nechcete. Dáte-li se však vést Božím Duchem, nejste už pod zákonem. Skutky lidské svévole jsou zřejmé: necudnost, nečistota, bezuzdnost, modlářství, čarodějství, rozbroje, hádky, žárlivost, vášeň, podlost, rozpory, rozkoly, závist, opilství, nestřídmost a podobné věci. Řekl jsem už dříve a říkám znovu, že ti, kteří takové věci dělají, nebudou mít podíl na království Božím. Ovoce Božího Ducha však je láska, radost, pokoj, trpělivost, laskavost, dobrota, věrnost, tichost a sebeovládání. Proti tomu se zákon neobrací.*

Ga 5,1 a 6,2: *Tu svobodu nám vydobyl Kristus. Stůjte proto pevně a nedejte si na sebe znovu vložit otrocké jho.*

Berte na sebe břemena jedni druhých, tak naplníte zákon Kristův.

I.

Když se potkáme s někým známým, zpravidla přijde řeč na to, jak se nám žije a jaké máme starosti (to je dobře, když si sdělujeme, co nás těší a co trápí). A pokud se hlásíme ke Kristu, přiberme ke svému pohledu na život zásadní informaci – tu, kterou v dopise zmiňuje apoštol: že nás Kristus vysvobodil.

Když se řekne vysvobodil, mělo by se upřesnit z čeho. Člověk může být v zajetí a pod mocí ledaskoho, ale tentokrát Bible upozorňuje na rizika a úskalí, která máme každý uvnitř v sobě. A netřeba dodávat, že úplně stejná úskalí a rizika mají v sobě i ti druzí, co jsou kolem nás. Kristus vás vysvobodil (tím to Boží dílo s vámi začalo) a vy jste povoláni k tomu, abyste si tu svobodu hýčkali, pečovali o ni a nevyměnili ji za

nějaký nablýskaný šunt nebo ji někde neprošustrovali. Jenže to není jen tak.

Když nastane malér, doktor vás vyšetří, stanoví diagnózu, podle ní určí léčbu a pak napíše recept. Církve bývají v podezření, že to dělají jinak: že rovnou nabídnou recept (řeknou, že Kristus je lék na všechno) a s diagnózou si hlavu nelámou. Nazvou to hřích. Jenže: co tím vlastně sdělujeme? Hřích je přece příběh nás všech. Můj, váš i těch venku, kdo o kostel ani nezavadí. V tom se jeden od druhého nelišíme. Ovlivňuje nás zlo všeho druhu, z jehož moci se člověk jen tak nevymaní. Asi jako se nevymaní otrok z moci otrokáře, dokud ho někdo nekoupí. Právě tento starobylý obraz Bible používá jako ilustraci toho, oč jde: Bůh nás od otrokářů koupil a pustil na svobodu. Tomu se říká evangelium. Jsme úplně volní, nejsme poddáni pověrám, strašidlům, zvykům, nikomu na nebi, na zemi ani pod zemí. Jistěže na nás budou dotírat dál, ale my patříme jen Bohu, díky němuž jsme volní.

II.

Svoboda znamená, že můžu všechno. Ne že by všechno bylo dobré, to tedy není. Když zaseju vítr, sklidím bouři. A nejde jen o nás, protože když se – třeba i z donucení – rozhodneme pro zlo, ještě naši potomci kvůli tomu budou mít jizvy na duších (tak jako nám se dodnes špatně hojí některé jizvy z dějin posledního století).

Ono to není celé, když řeknu, že můžu všechno. Celé to je, když taky dořeknu, že na tomhle světě nejsem sám. Naše společné soužití tvoří prostor, kde hraje svobodný koncert, tak jak kdo umíme. Znějí v něm i falešné tóny a paragrafy nás při nich přistihnou – to je úkol zákona a příkazů a zákazů. Ale i když hraju správně a ne falešně, to ještě neznamená, že to bude k poslouchání. Však se taky náš život nemá řídit jen obavami, abych něco nezkazil, ale snahou o to společné hraní. Apoštol k tomu povídá: Duch Boží vám osvětlí, co je Boží amnestie, a kéž by vás vedl, abyste si vybírali, co je dobré pro vás a taky pro ty druhé. Při tom vybírání se přihlásí o slovo i všelijaké temné stránky, které ve mně jsou. Však i ve vás. Ale nejsme povinni skočit na všechno, co nám vnucují. I tohle je ta zmíněná Boží svoboda.

III.

Evangelium je zpráva, že vás Bůh vysvobodil, a v Bibli je k tomu příběh, že ho to nepřišlo levně. Říká se tam i to, že jsme svědky tohoto daru a máme o něm svědčit dalším lidem. Má to však pár háčeků. Najít výstižná slova a také posluchače, kteří by je chtěli slyšet. Najít správná slova bývá těžké a posluchači, ti z nás možná mají strach, protože náboženství někdy bývají fanatická. A tak řeknete “víra”, a lidi slyší “naivní pohádky”. Řeknete “misie”, oni slyší “nábor” a tak dál. Snad abychom vzali na vědomí, že to tak je, a líp vyslovovali. Židům po židovsku, Řekům po řecku, každému, co potřebuje: nahým oděv, hladovým jídlo, zlomeninám sádro, srdcařům budík a cukrovkářům inzulin, ale ne naopak. Evangelizace ve stylu “tu máš recept, ale na tvou diagnózu nejsem zvědavý”, ta už udělala hodně škody.

Tento svět potřebuje slyšet Boží evangelium od důvěryhodných lidí. To nejsou ti, kdo se jaktěživo ničím neprovinili nebo o čemkoli dokážou vzletně promlouvat – důvěryhodní lidé jsou ti, komu ti druzí dokážou důvěřovat a mají proč za nimi přijít. Jak toho dosáhnout, na to žádný recept není. Apoštol ve starém dopisu upozorňuje na záležitosti, které námi cloumají, třeba nestřídmost, žárlivost, závist či rozbroje, a ať si je hlídáme. A když vám někdo – nejspíš mlčky – řekne, že je rád, že vás má nablízku, protože je na vás spolehnutí a on někoho potřebuje, to jste mu nejspíš předali kus evangelia. Neboť duch Boží je záležitost vztahu.

IV.

Duch Boží je záležitost vztahu. Ty paragrafy, o nichž byla řeč, se dají shrnout do jediné věty (praví Pavel): *Milovati budeš bližního svého jako sebe samého.* Že je tolik církví, to by tak nevadilo, kážou-li téhož Krista ukřižovaného. Aspoň si každý najde, co je mu bližší: někdo víc citových projevů, někdo víc tajemství, někdo jasné a zřetelné slovo, někdo bohatou liturgií... Kéž by všichni, ač různí, jedno byli, rozumí se v Kristu. Smutné je, když se do sebe zakousnou, zle a s pohrdáním, a když začnou měřit, kdo Ducha “má” a kdo ho má víc a kdo správněji...

Každý jste dostali od Boha darů až až, napsal Pavel v jednom jiném dopisu, tak je užívejte a usilujte ještě o vyšší dary. Ale já vám mezitím ukážu ještě mnohem vzácnější cestu:

Kdybich kázal jako anděl z nebe, a ten, komu to říkám, mi přitom byl ukradený, anebo kdybich dřel až do úmoru – avšak ne pro druhé, ale pro dobrý pocit, že dřu, a kdybich nevímcem dělal a bylo to bez lásky, je to jak mlácení do kastrolu, víc v tom není. Kdybich všemu rozuměl a všechno uměl říct, kdybich se pro druhé lidi obětoval, všechno jim rozdál a sám se zničil – a kdybich to všechno podnikl bez lásky, výsledek je žádná celá nula.

Protože duch Boží je záležitost vztahu, Božího vztahu k nám a toho, jak my jeho pravdu a milost pošleme dál. Proto taky apoštol nabádá: „Stůjte pevně a nedejte si zase navléct nějaké otrocké jho“ a celé to povídání o svobodě uzavírá: „Berte na sebe břemena jedni druhých, tak naplníte zákon Kristův.“

požehnání

Nepřijali jste ducha otroctví, nýbrž ducha Božích milovaných dětí. A vězte, že ovocem Božího Ducha je láska, radost, pokoj, trpělivost, laskavost, dobrota, věrnost, tichost a sebeovládání. Jsme-li živi Božím Duchem, dejme se jím také vést.

Láska, radost a pokoj ať vás provázejí ve všem, co prožíváte, trpělivost, laskavost a dobrota ať je patrná ze všeho, co děláte, věrnost, tichost a sebeovládání ať vám otevrou oči a srdce, abyste svůj život a svět, do něž jsme se narodili, vnímali jako nádherný Boží dar. Vždyť váš život je v rukou toho, jenž vás přijal za milované děti. Amen.